

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агробіотехнологічний факультет

Кафедра технологій в рослинництві та захисту рослин

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАХИСТ ТА КАРАНТИН РОСЛИН» 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність - 201 «Агрономія» Освітня програма - «Агрономія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	3 кредити /90 годин
Семестр	8
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл НПП	Горновська Світлана Володимирівна Посада: доцент кафедри технологій в рослинництві та захисту рослин. Вчене звання: Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 37 ауд. E-mail: gornovskayasvetlana@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380964358225
	
Опис дисципліни	Навчальний курс «Захист та карантин рослин» спрямований на вивчення особливостей біології, морфології карантинних видів комах, хвороб, бур'янів відсутніх на території України, наукового обґрунтування їх фітосанітарного ризику у разі завезення та можливої акліматизації на території нашої держави, їх шкідливість для сільського господарства, потенційні екологічні та економічні збитки, як наслідок їх життєдіяльності.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Захист та карантин рослин» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Ентомологія», «Фітопатологія», «Агрофармакологія», «Гербологія» вивчених протягом 1-4 го курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Захист та карантин рослин» є набуття студентом знань, умінь і навичок щодо виявлення карантинних об'єктів, локалізації та ліквідації вогнищ карантинних організмів, методів фітосанітарної експертизи, біології карантинних та інших шкідливих організмів, порядок проведення обстеження сільськогосподарських культур, прийняття рішень щодо ліквідації вогнищ карантинних об'єктів.

Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності передбачено індивідуальні графіки, дистанційна форми навчання тощо. Використовуються платформи Moodle, ZOOM, інформаційне забезпечення в системі АСУ, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних так і інноваційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	РН 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття. РН 11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов. РН 13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.
Структура курсу	<p>Змістовий модуль 1. Карантин рослин: Історія, законодавство, міжнародне співробітництво, види карантину рослин</p> <p>Тема 1.1. Вступ до дисципліни Поняття карантину рослин. Предмет, методи і завдання навчальної дисципліни «Захист та карантину рослин». Історія карантину рослин. Закон України «Про карантин рослин».</p> <p>Тема 1.2. Зовнішній карантин рослин. Внутрішній карантин рослин.</p> <p>Змістовий модуль 2. Карантинні шкідники культур</p> <p>Тема 2.1. Шкідники рослин як об'єкт карантину. Карантинні шкідники зернових, зернобобових культур, кукурудзи та запасів зерна. Карантинні шкідники плодових, ягідних та цитрусових культур. Карантинні шкідники овочевих.</p> <p>Тема 2.2. Хвороби рослин як об'єкт карантину. Карантинні хвороби зернових культур. Карантинні хвороби плодових, ягідних та цитрусових культур. Карантинні хвороби картоплі, овочевих культур.</p> <p>Тема 2.3. Карантинні види фітопаразитичних нематод.</p> <p>Змістовий модуль 3. Карантинні бур'яни</p> <p>Тема 3.1. Бур'яни як об'єкт карантину рослин.</p> <p>Тема 3.2. Карантинні бур'яни, відсутні в Україні (Список А1).</p> <p>Тема 3.3. Карантинні бур'яни, обмежено поширені в Україні (Список А2). Регульовані некарантинні бур'яни.</p>
Методи навчання	У процесі вивчення дисципліни «Захист та карантин рослин» застосовують інноваційні та традиційні методи навчання, зокрема: 1. Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекційний та практичний курс, використовують навчальну та методичну літератури. 2. Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть полягає в розв'язанні висунутих педагогом пізнавальних завдань, які обговорюються колективно або в групах. 3. Дослідницький метод. Після аналізу пройденого лекційного та практичного матеріалу, студенти самостійно вивчають літературу, вітчизняні та іноземні джерела, ведуть спостереження під час наукових досліджень. та виконують інші пошукові дії.

<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вергелес П.М., Пінчук Н.В., Коваленко Т.М. Карантин рослин: Навч. посіб.: Вінниця: ВНАУ, 2021. – 377 с. http://socrates.vsau.edu.ua/repository/getfile.php/27845.pdf . 2. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи підкарантинних матеріалів: навч. посібник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2017. 256 с. – <i>Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.</i> 3. Станкевич С.В., Леженіна І.П., Забродіна І.В., Жукова Л.В.; Карантинні організми (з основами експертизи підкарантинних матеріалів): навч. посіб.; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків: ФОП Бровін О. В., 2021. 459 с. - – <i>Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.</i> 4. Станкевич С. В., Горновська С. В. Методи виявлення, збору та зберігання комах: навч. посіб. Житомир: Видавництво «Рута». 2023. - <i>Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.</i> https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/8631/1/NP_zberihannya%20komakh_22.pdf. 5. С.В. Станкевич, І.В. Забродіна, М.О. Білик, М.Д. Євтушенко, В.П. Туренко, І.П. Леженіна, Г.В. Малина Теорія і технологія прогнозування і прийняття рішень у захисті і карантині рослин: навч. посіб. / С.В. Станкевич, І.В. Забродіна, М.О. Білик та ін. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 269 с. - <i>Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.</i> https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/24008/1/NP_Teoriya_tekhnolohiya%20prohnozuvannya_21.pdf. 6. Станкевич С.В. Паразитичні карантинні бур'яни: навч. посіб. / С. В. Станкевич, І. П. Леженіна, І. В. Забродіна; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків: ФОП Бровін О. В., 2022. – 68 с. https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/24114/1/np_Parazytychni%20karantynni%20bur_yany_22.pdf. - <i>Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.</i> 7. Станкевич С.В. Карантинні організми, обмежено поширені в Україні: навч. посіб. / С. В. Станкевич, І. П. Леженіна, І. В. Забродіна; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. – 140 с. - <i>Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.</i> file:///C:/Users/Світлана/Downloads/NP_Karantynni%20orhanizmy_22%20(2).pdf.

8. Станкевич С.В. Регульовані некарантинні шкідливі організми: навч. посіб. / С. В. Станкевич, І. П. Леженіна, І. В. Забродіна; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. – 76 с. - *Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.*

https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/24017/1/NP_Rehul_ovani%20shkidlyvi%20orhanizmy_22.pdf.

9. Станкевич С.В. Карантинні фітонематоди: навч. посіб. / С.В. Станкевич, В.М. Положенець, Л.В. Немерицька, М.Ю. Станкевич. – Житомир: Видавництво «Рута», 2022. – 94 с. - *Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.*

10. В.П. Федоренко, І.Л. Марков, Є.Ю. Мордерер. Стратегія і тактика захисту рослин. т. 2 Тактика / під редакцією академіка НААН України, доктор біологічних наук, професор В.П. Федоренко. – К.: Альфа-стевія, 2015 – 792 стор. (Інтенсивне землеробство). Монографія. - *Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.*

11. Закон України «Про карантин рослин». URL: <https://zakon.rada.gov.ua> .

12. Міжнародна конвенція про захист рослин. URL: <https://zakon.rada.gov.ua..>

Додаткова література

1. Станкевич С.В., Забродіна І. В. Моніторинг шкідників і хвороб сільськогосподарських культур: навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О. В., 2016. 216 с. - *Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ.*

file:///C:/Users/Світлана/Downloads/NP_Monitorinh_20.pdf.

2. Методичні вказівки для виконання практичних занять з дисципліни «Захист та карантин рослин» здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 201 «Агрономія» / Горновська С.В. – Біла Церква, 2024. 101 с. – *Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ; Система Е-навчання БНАУ.*

3. Станкевич С.В. Назви карантинних шкідливих організмів: навч. Посіб. Харків: ХНАУ, 2020. 16 с.

https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/23959/1/dovid_Nazvy_%20shkidlyvi%20orhaniz_20.pdf.

4. Станкевич С. В., Горновська С. В. Методи виявлення, збору та зберігання комах: навч. посіб. Житомир: Видавництво «Рута». 2023. 138 с. - *Бібліотечне зібрання кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин БНАУ*

https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/8631/1/NP_zberihannya%20komakh_22.pdf.

5. С.В. Станкевич, В.М. Положенець, Л.В. Немерицька, І.А. Журавська, М.А. Баришніков. Біологічні препарати для захисту рослин і технічні засоби їх застосування: навч. посіб. / С.В. Станкевич, В.М. Положенець, Л.В. Немерицька та ін. – Житомир: Видавництво «Рута», 2022. – 211 с.

https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/24133/1/NP_Biologichni%20preparaty_20.pdf.

6. Станкевич С.В. Методи огляду та експертизи об'єктів регулювання: методичні рекомендації до вивчення змістового модуля «Методи відбору проб у процесі карантинного огляду та експертизи» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». – Харків, 2020. – 26 с.

https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/24149/1/MV_METODY%20OHLYADU_2020.pdf .

7. Станкевич С.В., Забродіна І.В. Зовнішній і внутрішній карантин рослин: рекомендації до вивчення дисципліни. Харків, 2020. 38 с.

https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/24150/1/MV_karantyn%20roslin_2020.pdf.

8. Станкевич С. В. Екологічна безпека і контроль: навч. посіб. / С.В. Станкевич, Л.В. Головань, М.Ю. Станкевич; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. – 133 с.

https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/24132/1/NP_Ekolohichna%20bezpeka-kontrol_2022.pdf.

9. Методичні рекомендації щодо проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Захист та карантин рослин» для підготовки фахівців ОПС «Молодший бакалавр» зі спеціальності 201 «Агрономія» галузі знань 20 «Аграрні науки і продовольство». І. Журавська, Л. Немерицька, В. Мельничук, С. Станкевич. Харків, 2022. 59 с.

https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/43926/1/MR_Zakhyst_PZ_22.pdf

10. Перелік об'єктів регулювання для цілей контролю за переміщенням території України, для цілей імпорту, експорту та реекспорту. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1177-2019-%D0%BF#n707>.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-ресурси: Журнал «Захист і карантин рослин». URL: <http://zkr.ipp.gov.ua/index.php> journal.
2. Сайт Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. URL: <https://dpss.gov.ua/>.
3. Сайт Державної установи «Центральна фітосанітарна лабораторія». URL: <http://cfl.gov.ua/index.php?lan>
4. Наукові бібліотеки: Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10. URL: <http://www.dnsgb.com.ua/> Наукова бібліотека ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», м. Херсон, вул. Стрітенська, 23. URL: <http://ksau.kherson.ua/nnb.html>
5. Сайт European and Mediterranean Plant Protection Organization. URL: <https://www.eppo.int/>.
6. Європейська організації з карантину і захисту рослин (ЄОКЗР) – Режим доступу: https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards.
7. Режим доступу: – <https://www.eppo.int/index> ФАО – Режим доступу: <https://www.ippc.int/ru/publications/76/>.
8. Сайт Держпродспоживслужби України – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/>.
9. Фітосанітарія, контроль у сфері насінництва та розсадництва [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/fitosanitariya-kontrol-u-sferinasinnictva-ta-rozsadnictva>.
10. Міністерство аграрної політики та продовольства – Режим доступу: <https://minagro.gov.ua/ua>.
11. Міністерство захисту довкілля та навколишнього середовища – Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/>.
12. Державний реєстр пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/content/derzhavniy-reestr-pesticidiv-i-agrohimiaktiv-dozvolenih-do-vikoristannya-v-ukraini-dopovnennya-z-01012017-zgidno-vimog-postanovi-kabinetu-ministriv-ukraini-vid-21112007--1328.html>.
13. Перелік регульованих шкідливих організмів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-19#Text>.
14. Порядок офіційного встановлення та/або підтримання статусу місця виробництва або виробничої ділянки, вільних від регульованих шкідливих організмів, позбавлення такого статусу, його поновлення та інші умови офіційного встановлення місця виробництва або виробничої ділянки [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE36152.html.
15. «Агроном» - науково-виробничий журнал. – Наукова бібліотека БНАУ;

- <https://www.agronom.com.ua/>
16. «Scientific Progress & Innovations» - науковий журнал – <https://www.pdau.edu.ua/content/naukovyy-zhurnal-scientific-progress-innovations>
 17. «Зерно» - науково-виробничий журнал. – *Наукова бібліотека БНАУ*; <https://www.zerno-ua.com/>
 18. «Пропозиція» - науково-виробничий журнал. – *Наукова бібліотека БНАУ*; <https://propozitsiya.com/ua>
 19. «Farmer» - науково-виробничий журнал – *Наукова бібліотека БНАУ*; <https://agrotimes.ua/magazine/the-ukrainian-farmer/>
 20. «Наукові Горизонти» - науковий рецензований журнал. – <https://sciencehorizon.com.ua/uk>
 21. «Агробіологія» («Agrobiology») – збірник наукових праць. – *Наукова бібліотека БНАУ*; <https://agrobiologiya.btsau.edu.ua/uk>
 22. «Збалансоване природокористування» - науково практичний журнал. – *Наукова бібліотека БНАУ*; <https://journals.uran.ua/bnusing>
 23. «Вісник аграрної науки» - український науково-теоретичний журнал. – *Наукова бібліотека БНАУ*; <https://agrovisnyk.com/index.php/agrovisnyk>
 24. Journal of Native and Alien Plant Studies. – міжнародний науковий он-лайн журнал. – <http://mchr.sofievka.org/>